

Poziom i struktura minimum socjalnego w grudniu 2018 r.

Przedstawiamy szacunki minimum socjalnego dla cenowych warunków z miesiąca **grudnia 2018 r.** Przeliczeń dokonano korzystając z notowań cen dóbr i usług konsumpcyjnych, udostępnionych przez GUS.

W ostatnim kwartale 2018 r. polską gospodarkę cechowała wzrostowa dynamika zatrudnienia (wzrost o 3 punkty proc. w stosunku do IV kwartału 2017 r.), mała stopa bezrobocia (5,8%) i rosnąca dynamika wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (wzrost o 7 punkty proc. w stosunku do 2017 r.). Towarzyszył temu niewielki wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych – w grudniu 2018 r. w porównaniu do miesiąca września indeks cen towarów konsumpcyjnych wzrósł zaledwie o 0,4%.

Tabela 1. Minimum socjalne: dane za grudzień 2018 r., w zł

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K +DM+DS	M+K +DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	279,96	559,93	786,78	848,53	1075,39	1364,00	265,36	530,73
Mieszkanie:	418,41	603,59	817,90	817,90	1035,38	1252,56	418,41	603,59
- użytkowanie i energia	354,01	524,20	727,03	727,03	921,54	1114,88	354,01	524,20
- wyposażenie	64,40	79,39	90,88	90,88	113,84	137,68	64,40	79,39
Edukacja	17,33	34,66	91,78	160,74	217,86	361,27	0,00	0,00
Kultura i rekreacja	146,56	179,43	229,73	238,69	288,99	348,25	124,40	167,58
Odzież i obuwie	55,53	111,07	160,10	161,12	210,15	260,19	42,81	85,62
Ochrona zdrowia	42,94	81,60	110,18	111,58	140,16	170,14	84,11	163,95
Higiena osobista	36,03	70,05	83,74	101,76	115,98	147,81	28,68	55,34
Transport i łączność	88,88	158,20	452,73	464,84	464,84	476,95	106,99	181,62
Pozostałe wydatki	86,85	125,90	163,98	174,31	177,44	175,25	85,66	125,19
Razem	1 172,51	1 924,43	2 896,91	3 079,47	3 726,18	4 556,41	1 156,43	1 913,62
- na 1 osobę	1 172,51	962,21	965,64	1 026,49	931,54	911,28	1 156,43	956,81

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych GUS.

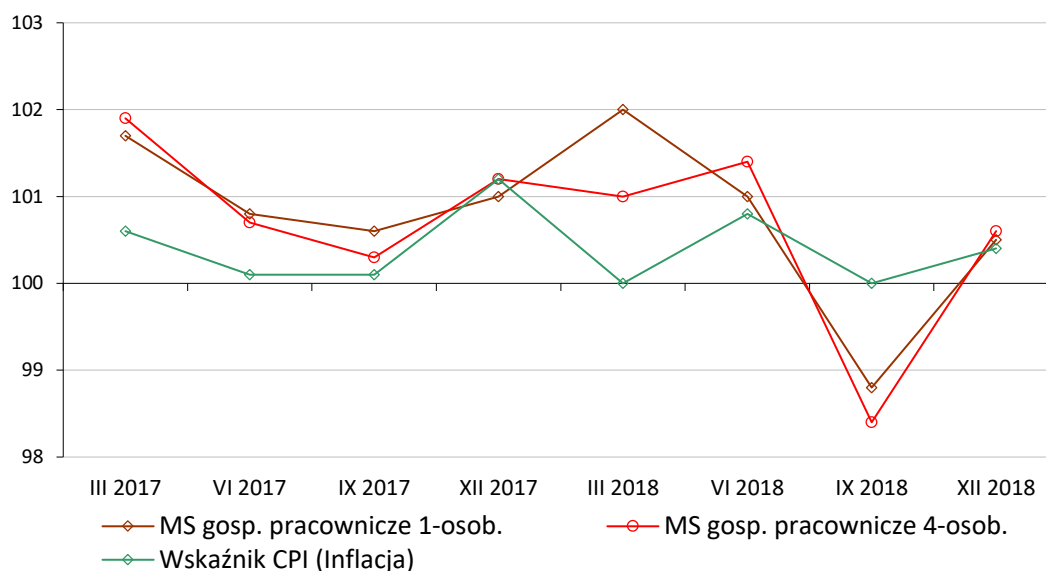
Uwaga: Symbole użyte w tablicy oznaczają odpowiednio: M – mężczyzna w wieku 25–60 lat, K – kobieta w wieku 25–60 lat, M+K/2 – wydatki na poziomie średniej arytmetycznej dla gospodarstwa mężczyzny i kobiety, DM – dziecko młodsze w wieku 4–6 lat, DS – dziecko starsze w wieku 13–15 lat. W przypadku gospodarstw emeryckich symbole M i K oznaczają odpowiednio mężczyznę i kobietę w wieku powyżej 60 lat.

Wartość minimum socjalnego dla osoby samotnie gospodarującej w wieku do 60 lat wyniosła 1 173 zł. Dla 2-osobowego gospodarstwa emeryckiego minimum socjalne wyniosło 957 zł na osobę. W rodzinach z dziećmi, najwyższą wartość minimum na osobę

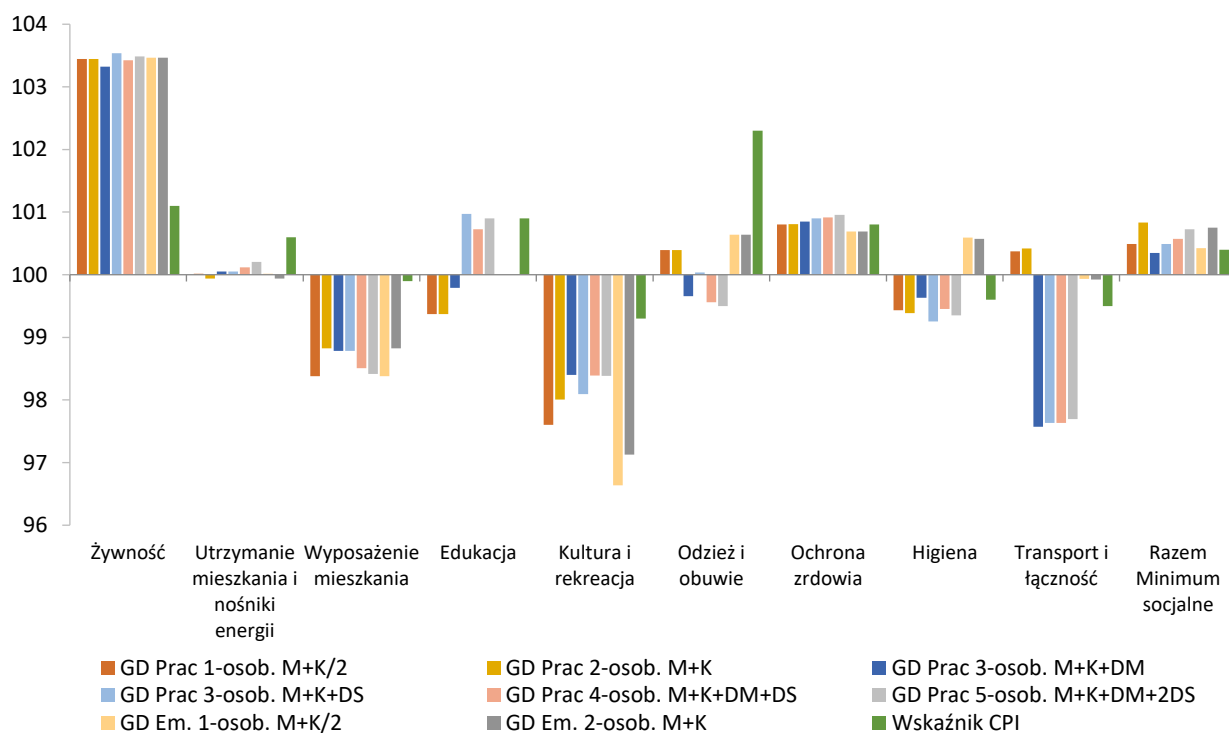
w gospodarstwie oszacowano dla gospodarstwa z jednym dzieckiem starszym (1 026 zł), a najniższą w rodzinie z trójką dzieci (911 zł).

W grudniu w stosunku do poprzedniego badania, przy niskim wzroście cen towarów i usług konsumpcyjnych (+0,4%), wartości minimum socjalnego wzrosły także skromnie (od +0,3% w rodzinie z dzieckiem młodszym do +0,8% w gospodarstwach 2-osobowych).

Wykres 1. Dynamika minimum socjalnego w latach 2017 - 2018

Wykres 2. Dynamika minimum socjalnego w okresie X - XII 2018 r. na tle inflacji

Źródło: Opracowanie własne.

O wyższe wartości minimum przesądził wzrost cen żywności – koszyki żywnościowe wzrosły w stosunku do września 2018 r. od 3,3% (w gospodarstwie z dzieckiem młodszym) do 3,5% w rodzinie z trójką dzieci oraz w gospodarstwach emeryckich. W tym okresie wskaźnik CPI dla żywności wyniósł 1,1%.

Przy wyższym wskaźniku CPI dla grupy odzieży i obuwia (+2,6%), wartości koszyków odzieżowych delikatnie spadły w rodzinach z dziećmi, a w pozostałych przypadkach ledwo wzrosły (gospodarstwa 1-osobowe i 2-osobowe). Dynamika wartości koszyka w pozostałych grupach potrzeb były raczej zbieżne z wartościami wskaźników CPI.

Struktura koszyków przedstawiona jest w Tabeli 2.

Tabela 2. Struktura minimum socjalnego (grudzień 2018 r., w %)

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K +DM+DS	M+K +DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	23,9	29,1	27,2	27,6	28,9	29,9	22,9	27,7
Mieszkanie:	35,7	31,4	28,2	26,6	27,8	27,5	36,2	31,5
- użytkowanie i energia	30,2	27,2	25,1	23,6	24,7	24,5	30,6	27,4
- wyposażenie	5,5	4,1	3,1	3,0	3,1	3,0	5,6	4,1
Edukacja	1,5	1,8	3,2	5,2	5,8	7,9	0,0	0,0
Kultura i rekreacja	12,5	9,3	7,9	7,8	7,8	7,6	10,8	8,8
Odzież i obuwie	4,7	5,8	5,5	5,2	5,6	5,7	3,7	4,5
Ochrona zdrowia	3,7	4,2	3,8	3,6	3,8	3,7	7,3	8,6
Higiena osobista	3,1	3,6	2,9	3,3	3,1	3,2	2,5	2,9
Transport i łączność	7,6	8,2	15,6	15,1	12,5	10,5	9,3	9,5
Pozostałe wydatki	7,4	6,5	5,7	5,7	4,8	3,8	7,4	6,5
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych GUS.

Opracował: dr Piotr Kurowski

Literatura:

Deniszczuk L., Kurowski P., Styrc M. (2007), *Progi minimalnej konsumpcji gospodarstw domowych wyznaczone metodą potrzeb podstawowych. Rodzaje, oszacowania i zastosowania polityce społecznej*, IPiSS, Warszawa.

Deniszczuk L., Sajkiewicz B. (1997), *Kategoria minimum socjalnego*, w: Golinowska (1997).

Golinowska S. (2018), *O polskiej biedzie w latach 1990-2015, Definicje, miary, wyniki*, WN Scholar, Warszawa.

Golinowska S. (1997), *Polska bieda II. Kryteria – Ocena – Przeciwdziałanie*, IPiSS, Warszawa.

GUS (2019): *Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w 2018 r.*, GUS, Warszawa.